Lieta Nr. C69231522
ECLI:LV:KURT:2022:0719.C69231522.4.S

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā
Ventspilī 2022. gada 19. jūlijā

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnese Sarmīte Lucava,
izskatīja rakstveida procesā civillietu Bigbank AS prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2022. gada 25. martā tiesā celta prasība, kurā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja parādu 4412,54 *euro*, ko veido neatmaksātais aizdevums 3955,48 *euro*, līgumsods par laika posmu no 2018. gada 15. oktobra līdz 2020. gada 8. oktobrim 406,71 *euro,* komisijas maksa paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu 14,80 *euro* un komisijas maksas par pagaidu vienošanās noslēgšanu 35,55 *euro*.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1716. panta trešo daļu, 1717., 1720., 1722., 1756., 1765., 1770., 1779., 1943. un 1945. pantu un turpmāk norādītiem apstākļiem un apsvērumiem.

[1.1] 2017. gada 15. novembrī starp pusēm noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 17425698/10?? (turpmāk - Līgums), saskaņā ar kuru atbildētājs saņēma aizdevumu 6500 *euro*. Aizdevuma lietošanas procenti pielīgti 18.90% no aizdevuma summas atlikuma. Atbildētājs uzņēmās pienākumu atmaksāt aizdevumu, procentus un citus no Līguma izrietošos maksājumus maksājumu grafikā noteiktajos termiņos un apmērā.

[1.2] Aizdevums 6175 *euro* ieskaitīts Līgumā norādītajā atbildētāja bankas kontā, atņemot komisiju par līguma noformēšanu 325 *euro*. Komisijas maksa saskaņā ar Līguma vispārējo noteikumu 1.3. punktu ir izsniegtā aizdevuma daļa un atmaksājama saskaņā ar Līgumu.

[1.3] Atbildētājam ik mēnesi maksājumu grafikā noteiktajos datumos, atskaitot pirmo un pēdējo maksājumu, bija jāveic samaksa 168,26 *euro*.

[1.4] Puses 16.03.2018., 16.04.2018., 16.05.2018., 17.06.2018., 13.07.2018., 15.08.2018. un 14.09.2018. vienojās, ka atbildētājs veic daļēju saistību pirmstermiņa izpildi. Visi veiktie maksājumi novirzīti pamatsummas dzēšanai un tekošo procentu apmaksai. Pēc katras pirmstermiņa veiktās iemaksas, prasītāja atbildētājam nosūtīja jaunu maksājuma grafiku.

[1.5] 01.11.2019. starp pusēm noslēgta Vienošanās par parāda dzēšanu (turpmāk - Vienošanās), saskaņā ar kuru atbildētājs no 15.11.2019. uzsāk no Līguma izrietošo saistību dzēšanu, sešu mēnešu laikā ik mēnesi 15.-17. mēneša dienā, veicot maksājumu 200 *euro*, kā arī apņemas atmaksāt līdz tam brīdim uzkrāto un neatmaksāto parāda atlikumu un turpināt pildīt līguma noteikumus vai noslēgt jaunu vienošanos par līgumsaistību izpildi ilgākā laika periodā.

Vienošanās 1.5. punktā atbildētājs apņēmās samaksāt komisijas maksu par vienošanās noslēgšanu 35,55 *euro*. Vienošanās 2.4. punktā noteikts, ka parāda atmaksas periodā netiek aprēķināts līgumsods un visi maksājumi, kas veikti šīs vienošanās, laikā tiek novirzīti parāda segšanai saskaņā ar Līguma noteikumiem. Saskaņā ar Vienošanās 4. punktu gadījumā, ja tiek pārkāpti parāda atmaksas noteikumi - ikmēneša maksājuma apmērs un datums, prasītājam ir tiesības turpināt parāda piedziņu. Vienošanās darbības laikā atbildētājs veica trīs maksājumus.

[1.6] Atbildētājs neveica maksājumus Līgumā paredzētajā kārtībā un kopš 15.01.2020. pārtrauca veikt regulārus maksājumus. Maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas un prasītājs vienpusēji atkāpās no Līguma 08.10.2020., pieprasot parāda samaksu septiņu dienu laikā. Atbildētājs savas saistības nav izpildījis.

[1.7] Saskaņā ar Līguma vispārējo noteikumu 4.1. punktu atbildētājam aprēķināts līgumsods 406,71 *euro* apmērā par laiku no 15.10.2018. līdz 08.10.2020. (0,5% no nokavētā maksājuma summas par katru kavējuma dienu, taču kopumā ne vairāk par 10% no pamatparāda). Uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu līgumsods pārsniedz 10% no pamatparāda, jo aprēķināts līguma laušanas dienā, kad parāda pamatsumma bija 4067,16 *euro*.

[1.8] Saskaņā ar Līguma vispārējo noteikumu 4.3. punktu atbildētājam jāatlīdzina aizdevēja zaudējumus, kas tam radušies, veicot parāda piedziņu, tai skaitā tiesāšanās, pirmstiesas parāda piedziņas un ar tiesas un citu institūciju nolēmumu izpildi saistītos izdevumus.

[2] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus tiesai nav iesniedzis, kaut viņam likumā noteiktajā kārtībā prasības pieteikums un paziņojums par lietas izskatīšanu uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts (pārbaudīta 19.07.2022.), līdz ar ko saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] panta noteikumiem taisāms aizmugurisks spriedums.

[3] Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu tiesa atzīst, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, kam puses nav iebildušas

Motīvu daļa

[4] Izvērtējusi prasītāja argumentus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[5] Tiesa nodibināja šādus turpmāk minētos apstākļus.

[5.1] Ar Līgumu (skat. sprieduma 1.1. punkts) atbildētājam izsniegts aizdevums 6500 *euro*, kas bija jāatmaksā līdz 2022. gada 15. novembrim, veicot ikmēneša maksājumus. Līguma pamatnoteikumu punktā "Komisija par līguma noformēšanu" pielīgts, ka no izsniedzamās aizdevuma summas ieturama komisija par līguma noformēšanu 325 *euro*. Atbilstoši Līguma vispārējo noteikumu 1.3. punktam komisija uzskatāma par izsniegtu aizdevuma summas daļu (lietas 12.- 15. lapa).

No lietā iesniegtā atbildētāja bankas konta izraksta (lietas 16. lapa) redzams, ka aizdevums 6175 *euro* (6500-375) viņam izsniegts, līdz ar ko prasītājs savas saistības izpildījis un tam saskaņā ar Civillikuma 1590. pantu radušās prasījuma tiesības pret atbildētāju par aizdevuma atdošanu.

[5.2] Pušu noslēgtās Vienošanās (skat. sprieduma 1.6. punkts), saskaņā ar kuru tika noteikts, ka atbildētājs no 15.11.2019. uzsāk no Līguma izrietošo saistību dzēšanu, sešu mēnešu laikā ik mēnesi 15.-17. mēneša dienā, veicot maksājumu 200 *euro* (Vienošanās 2.1. punkts), 1.5. punktā atbildētājs apņēmās samaksāt komisijas maksu par vienošanās noslēgšanu 35,55 *euro*. No Vienošanās 4. punktā noteikts, ka, ja atbildētājs pārkāpj Vienošanās 2.1. punkta noteikumus par parāda apmaksu, prasītājam ir tiesības atsākt parāda piedziņu.

[5.3] Civillikuma 1587. pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, bet Civillikuma 1589. pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši Civillikuma 1652. panta 3. punktam parādnieka nokavējums iestājas, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

No Līguma 2.1.1. punkta redzams, ka prasītājam pielīgtas tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu no atbildētāja gadījumā, ja viņš nokavējis no Līguma izrietošās maksājuma saistības izpildi vairāk kā 30 dienas. No tiesai iesniegtā parāda aprēķina (lietas 8.-11. lapa) redzams, ka atbildētājs maksājumus veicis neregulāri un daļējā apjomā tikai līdz 2020. gada 17. septembrim, pārkāpjot grafikā norādīto kārtību. Prasītāja ar 2020. gada 8. oktobra paziņojumu vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja pirmstermiņa saistību izpildi (lietas 19.-22. lapa).

Tā kā atbildētājs pieļāvis Līguma pārkāpumu, tiesa atzīst prasītājas vienpusējo atkāpšanos no līguma par tiesisku.

[5.4] Civillikuma 1943. pants noteic aizņēmējam pienākumu atdot tādu pašu summu, kādu viņš saņēmis. Savukārt Civillikuma 1716., 1717. un 1720. pants noteic aizņēmēja pienākumu nokavējuma gadījumā maksāt līgumā norunāto līgumsodu un tas par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Pamatojoties uz Līguma vispārējo noteikumu 4.1. punktu atbildētājam noteikts pienākums par līgumā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 0.5% apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru kavējuma dienu, taču kopumā ne vairāk par 10% no pamatparāda.

Atbildētājs nav atmaksājis aizdevumu un pieļāvis nokavējumu, līdz ar ko no viņa piedzenams pamatparāds 3955,48 *euro* un līgumsods 10% apmērā no pamatparāda. Daļā par līgumsoda 11,16 *euro* (406,71-395,55) piedziņu prasība noraidāma, ievērojot Civillikuma 1716.panta trešajā daļā noteikto ierobežojumu.

[5.5] Tāpat no atbildētāja piedzenama komisijas maksa 50,35 *euro* (14,80+35,55), par ko līdzēji vienojušies Līguma vispārējo noteikumu 4.3. punktu un Vienošanās 1.5. punktu.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram. Prasība celta par 4412,54 *euro* piedziņu, par ko samaksāta valsts nodeva 411,14 *euro* (lietas 6., 7. lapa). Prasība apmierināta par 4401,38 *euro* piedziņu (99,75 % no prasības summas (4401,38 x 100/4412,54)), līdz ar ko no atbildētāja prasītāja labā piedzenami valsts nodeva 410,11 *euro* (99,75% no 411,14). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. pantu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9 *euro*.

[7] Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu, 1759. panta 1. punktu un 1765. pantu, Civilprocesa likuma 195. pantu prasītājam un valstij nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus līdz sprieduma izpildei vai līdz brīdim, kad procentu daudzums sasniegs nesamaksātā pamatparāda apmēru.

[8] Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, 42., 189.-193. pantu, 195. , 204.[1], 208.[1], 208.[2] pantu tiesa

nosprieda

apmierināt daļēji Bigbank AS prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Bigbank AS, reģistrācijas Nr. 10183757, pamatparādu 3955,48 *euro*, līgumsodu 395,55 *euro*, komisijas maksas 50,35 *euro* un valsts nodevu 410,11 *euro*, kopā 4811,49 *euro* (četri tūkstoši astoņi simti vienpadsmit *euro* 49 centi).

Atzīt Bigbank AS tiesības saņemt likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no nesamaksātā pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei vai līdz brīdim, kad procentu daudzums sasniegs pamatparāda apmēru.

Piespriestās summas ieskaitīt kontā Nr. LV33BIGK0000002084747, Bigbank AS.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 11,16 *euro* piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9 *euro* (deviņi *euro*).

Atzīt tiesības valstij saņemt likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no nesamaksātās summas līdz sprieduma izpildei vai līdz brīdim, kad procentu daudzums sasniegs nesamaksātās summas apmēru.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316,

Saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000,

Iemaksas mērķis: 21490 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (atbildētāja vārds, uzvārds, lietas numurs).

Maksājuma apliecinošs dokuments jāiesniedz Kurzemes rajona tiesā.

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Ja piespriestās summas šajā termiņā netiks samaksātas labprātīgi, tās piedzīs tiesu izpildītājs piespiedu kārtā.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Kurzemes rajona tiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, t.i. no 2022. gada 19. jūlija.

Atbildētājs nevar pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā, taču viņam ir tiesības 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriskā sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt Kurzemes rajona tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese S. Lucava